

КРИТЕРИИ

за оценка на писмените работи от редовния кандидат-студентски изпит по биология, проведен на 03. 07. 2021 година, за прием на студенти по специалностите „Медицина”, „Дентална медицина” и „Фармация” в Медицинския Университет – София за учебната 2021/2022 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Писмените работи се преглеждат и оценяват в съответствие с *Програмата* за кандидат-студентския изпит по биология за образователно-квалификационната степен „магистър” по специалностите „Медицина”, „Дентална медицина” и „Фармация” в МУ – София през 2021 г., и със *Справочника* за прием на студенти в МУ – София за учебната 2021/2022 година.

1. Проверката и оценката на писмените работи са изцяло съобразени с учебния материал, изучаван в СОУ.

При оформянето на крайната оценка на писмената работа ще бъдат взети предвид обемът на учебното съдържание от препоръчаната в *Програмата* основна литература (одобрени от МОН учебници и техни стереотипни издания – *Биология и здравно образование*, учебник за 8. клас, Вл. Овчаров и съавт., 2009-2010 г., изд. “Булвест 2000”, София; *Биология и здравно образование – ЗП*, учебник за 9. клас, О. Димитров и съавт., 2001-2010 г., изд. “Булвест 2000”, София; *Биология и здравно образование – ЗП*, учебник за 10. клас, О. Димитров и съавт., 2006-2010г., изд. “Булвест 2000”, София) и всички верни факти от препоръчаните в *Програмата* и одобрени от МОН други учебници по биология и здравно образование за 8., 9. и 10. клас на учениците от випуск 2020/2021 година, които имат пряко отношение към изпитните тематични единици (въпроси).

2. Тематичните единици трябва да бъдат развити последователно и изчерпателно, в рамките на училищния курс. Необходимо е кандидат-студентът да обяснява вярно, задълбочено и точно включените в изпитните въпроси факти, явления и закономерности.

3. Кандидат-студентът трябва да владее и правилно да употребява биологичните термини, да съпоставя фактите и да прави изводи.

4. При оценяването на писмените работи членовете на изпитната комисия ще имат предвид главно следните критерии:

а) вярно, логично и изчерпателно представяне на фактическия материал;

б) начин на интерпретиране на учебното съдържание и възможности за анализиране и съпоставяне на съществените факти;

в) владеене и правилна употреба на биологичните термини;

г) обща биологична и езикова култура на кандидата.

5. Окончателната оценка се формира въз основа на изтеглената непосредствено преди началото на изпита комбинация от две тематични единици (два въпроса). Писмените конкурсни работи се оценяват от двама проверители, независимо един от друг.

6. Крайната оценка на писмената работа се оформя като средна аритметична от оценката на двамата проверители, ако разликата в оценките им не е по-голяма от 0,50.

7. При разлика в оценките на двамата проверители по-голяма от 0,50 писмената работа се проверява и оценява от арбитър.

8. Арбитрират се задължително и всички писмени работи с оценка, която е равна или по-висока от *Отличен* (5,50).

9. След оценяване на всяка писмена работа проверяващите нанасят върху работата крайната оценка заедно с мотивите си за нея и се подписват членовете на комисията, които са участвали в проверката и оценката.

II. ПРИ ПРОВЕРКАТА И ОЦЕНКАТА НА ПИСМЕНИТЕ РАБОТИ ЩЕ СЕ ИМАТ ПРЕДВИД СЛЕДНИТЕ КОМПОНЕНТИ НА ИЗПИТНИТЕ ВЪПРОСИ:

A. Алостерична регулация на ензимното действие. Приложение на ензимите

1. Регулаторни (алостерични) центрове.
2. Алостерични ефектори.
3. Алостерично активиране и инхибиране.
4. Значение на нековалентните връзки.
5. Алостерично регулиране чрез крайния продукт на обменна верига.
6. Фигура 3.42.
7. Различна алостерична чувствителност в различни тъкани.
8. Алостерично регулиране на други белтъци и значение на глобулната структура.
9. Приложение на ензимите за диагностика:
  - а) промяна на ензимната активност при заболявания;
  - б) чернодробни ензими и креатин-киназа.
10. Приложение на ензимите за лечение:
  - а) храносмилателни ензими;
  - б) ензими за почистване на рани;
  - в) ензими за предотвратяване на тромбози.

B. Дихибридно кръстосване. Трети закон на Мендел

1. Определение за дихиридно и полихиридно кръстосване.
2. Дихиридно кръстосване на чисти линии грах.
3. Фенотип и генотип на първото хиридно поколение.
4. Гамети на индивидите от F_1 .
5. Фенотипни и генотипни класове при F_2 .
6. Фигура 2.10.
7. Комбинативна изменчивост.
8. Девет генотипни и четири фенотипни класа при F_2 .
9. Независимо унаследяване на двата белега при F_2 .
10. Трети закон на Мендел.
11. Следствия от третия закон на Мендел.

III. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ПИСМЕНИТЕ РАБОТИ:

1. Оценка *Отличен* (6) се поставя на писмена работа, в която кандидат-студентът последователно, вярно и изчерпателно е развили всички компоненти на изпитните въпроси.
2. Оценка *Мн. добър* (5,00) се поставя на писмена работа, в която кандидат-студентът последователно, вярно и изчерпателно е развили всички компоненти на изпитните въпроси, но е допуснал несъществени пропуски и някои неточности.
3. Оценка *Добър* (4,00) се поставя на писмена работа, в която кандидат-студентът е развили компонентите на изпитните въпроси, но липсва изчерпателност в изложението. То е схематично, с пропуски и несъществени грешки.
4. Оценка *Среден* (3,00) се поставя на писмена работа, в която компонентите на изпитните въпроси са развити повърхностно, със съществени пропуски и грешки.
5. Оценка *Слаб* (2) се поставя на писмена работа, в която компонентите на изпитните въпроси са представени много повърхностно и елементарно, с редица съществени пропуски и груби грешки, без биологична и езикова култура. Същата оценка се поставя и когато тематичните единици не са развити.
6. При написването на мотивите за оценката се имат предвид посочените критерии за оценяване на писмените работи. Отразяват се направените пропуски и грешки.

АРБИТРАЖНА КОМИСИЯ:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доц. Ралица Стефанова Живкова, дб .....

ЧЛЕНОВЕ: 1. Проф. д-р Димитрина Кирилова Димитрова-Диканарова, дм .....

2. Проф. Стефка Методиева Делимитрева, дб .....

3. Доц. Майя Дянкова Маркова, дб .....

4. Гл. ас Венера Панталеева Николова, дб.....

03. 07. 2021 г.

София

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ИЗПИТНАТА И АРБИТРАЖНАТА
КОМИСИЯ ПО БИОЛОГИЯ: .....

(Доц. Ралица Стефанова Живкова, дб)